

بسمه تعالی

بررسی نتایج طرح نیروی کار

معاونت آمار و اطلاعات

خرداد ۱۴۰۰

اشتغال و بیکاری، از جمله موضوع های اساسی اقتصاد هر کشوری است، به گونه ای که افزایش اشتغال و کاهش بیکاری، به عنوان یکی از شاخص های توسعه یافتگی جوامع تلقی می شود. نرخ بیکاری یکی از شاخص هایی است که برای ارزیابی شرایط اقتصادی کشور مورد استفاده قرار می گیرد.

طرح آمارگیری نیروی کار با هدف شناخت ساختار و وضعیت جاری نیروی کار و تغییرات آن اجرا می شود. این هدف از طریق برآورد شاخص های فصلی و سالانه نیروی کار در سطح کل کشور، برآورد تعداد سالانه در سطح کل کشور و استان ها و تغییرات فصلی و سالانه شاخص های نیروی کار تأمین می شود.

شایان گفت است بر اساس بررسی های به عمل آمده، به دلیل تحولات اجتماعی صورت گرفته در زمینه سن ورود به بازار کار در سال های اخیر در کشورهای مختلف حداقل سن ۱۵ سال برای بررسی شاخص های کلیدی بازار کار در نظر گرفته شده، که به دلیل تحولات مشابه در کشورمان، از فصل بهار ۱۳۹۸ شاخص های عمده بازار کار کشور براساس جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر محاسبه و ارائه شده است.

• **گزیده تعریف و مفاهیم**

- ۱) کار آن دسته از فعالیت های اقتصادی (فکری و بدنی) که به منظور کسب درآمد (نقدی و غیرنقدی) صورت پذیرد و هدف آن تولید کالا یا ارائه خدمت باشد، کار محسوب می شود.
- ۲) جمعیت فعال اقتصادی: تمام افراد ۱۵ ساله و بیش تر (حداقل سن تعیین شده)، که در هفته تقویمی قبل از هفته آمارگیری (هفته مرجع) طبق تعریف کار، در تولید کالا و خدمات مشارکت داشته (شاغل) یا از قابلیت مشارکت برخوردار بوده اند (بیکار)، جمعیت فعال اقتصادی محسوب می شوند.
- ۳) شاغل: تمام افراد ۱۵ ساله و بیش تر (حداقل سن تعیین شده) که در طول هفته مرجع، طبق تعریف کار، حداقل یک ساعت کار کرده یا بنا به دلایلی به طور موقت کار را ترک کرده باشند، شاغل محسوب می شوند. شاغلان به طور عمده شامل دو گروه مزد و حقوق بگیران و خوداشتغالان می شوند. ترک موقت کار در هفته مرجع با داشتن پیوند رسمی شغلی، برای مزد و حقوق بگیران و تداوم کسب و کار برای خوداشتغالان، به عنوان اشتغال

محسوب می‌شود. گروه‌هایی که در ادامه می‌آیند نیز به لحاظ اهمیتی که در فعالیت اقتصادی کشور دارند، شاغل محسوب می‌شوند:

(۴) مقدار اشتغال ناقص زمانی: مجموع ساعت کار اضافی است که افراد دارای اشتغال ناقص زمانی تمایل به انجام آن (تا سقف ۴۴ ساعت) دارند.

(۵) بیکار به تمام افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر اطلاق می‌شود که:

(۱) در هفته مرجع فاقد کار باشند (دارای اشتغال مزدبگیری یا خوداشتغالی نباشند).

(۲) در هفته مرجع یا هفته بعد از آن آماده برای کار باشند (برای اشتغال مزدبگیری یا خوداشتغالی آماده باشند).

(۳) در هفته مرجع و سه هفته قبل از آن جوپای کار باشند (اقدامات مشخصی را به منظور جستجوی اشتغال مزدبگیری و یا خوداشتغالی به عمل آورده باشند) افرادی که به دلیل آغاز به کار در آینده یا انتظار بازگشت به شغل قبلی جوپای کار نبوده، ولی فاقد کار و آماده برای کار بوده‌اند نیز بیکار محسوب می‌شوند.

(۶) بخش‌های عمده فعالیت:

- بخش کشاورزی: کشاورزی، شکار، جنگل‌داری و شیلات.
- بخش صنعت: استخراج معدن، صنعت، ساختمان، تأمین آب و برق و گاز.
- بخش خدمات: عمده‌فروشی و خرده‌فروشی، تعمیر وسایل نقلیه موتوری، موتور سیکلت و کالاهای شخصی و خانگی، هتل و رستوران، حمل و نقل، انبارداری، ارتباطات، واسطه‌گری‌های مالی، مستغلات، اجاره و فعالیت‌های کسب و کار، آموزش، بهداشت و مددکاری اجتماعی، سازمان‌ها و هیئت‌های برون‌مرزی، دفاتر مرکزی، خانوارهای معمولی دارای مستخدم و فعالیت‌های غیرقابل تفکیک خانوارها، اداره امور عمومی، دفاع و تأمین اجتماعی اجباری.

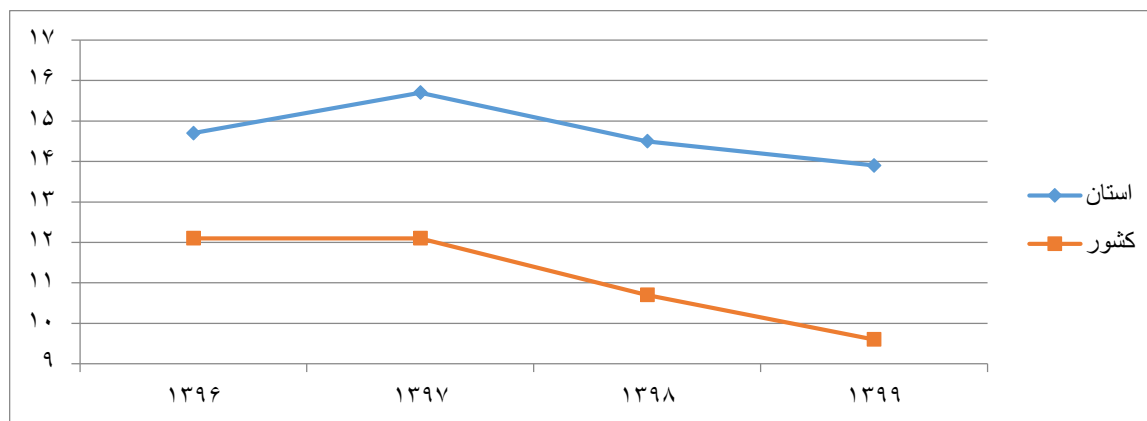
➤ نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر

○ نرخ بیکاری سالانه

بررسی نتایج نرخ بیکاری طی سالهای ۱۳۹۹-۱۳۹۶ نشان می دهد که روند کاهش نرخ در استان با شیب کمتری نسبت به میانگین کشوری به دست آمده است. در کشور نرخ طی این دوره چهار ساله به طور مداوم در حال کاهش بوده ولی در استان پس از افزایش در سال ۱۳۹۷ طی سالهای بعد رو به کاهش گذاشت.

جدول (۱) نتایج نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر طی سال های ۱۳۹۹-۱۳۹۶

نرخ بیکاری		سال
کشور	استان	
۱۲,۱	۱۴,۷	۱۳۹۶
۱۲,۱	۱۵,۷	۱۳۹۷
۱۰,۷	۱۴,۵	۱۳۹۸
۹,۶	۱۳,۹	۱۳۹۹

نمودار مقایسه نرخ بیکاری استان و کشور طی سالهای ۱۳۹۹-۱۳۹۶

○ نرخ بیکاری فصلی

بررسی نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر طی فصول ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ نشان می دهد که در بهار ۳,۹ درصد کاهش و در به ترتیب در تابستان ۰,۷، پاییز ۰,۴ و در زمستان ۰,۴ درصد از جمعیت فعال به بیکاران افزوده شده اند...شایان گفت است، بررسی یک شاخص به تنهایی نماینده خوبی برای رصد بازار کار نمی باشد بلکه باید مجموعه ای از شاخص ها را

در کنار هم دید تا بتوان سیمای درستی از بازار کار را به تصویر کشید. همانطور که ملاحظه می شود در بهار سال جاری، بخش قابل توجهی از جمعیت از بازار کار خارج شده و به جمعیت غیرفعال افزوده شده است، به همین علت، در این حالت کاهش نرخ بیکاری حاکی از شرایط مساعد برای بازار کار نیست؛ چرا که زمانی این پدیده می توانست مثبت باشد که جمعیت شاغل و نرخ مشارکت اقتصادی افزایش یافته باشد. اما در فصل بهار ۱۳۹۹ نسبت به فصل مشابه سال قبل این پدیده رخ نداده است و چنانچه اشاره شد، به دلیل بحران جهانی بیماری کووید ۱۹ جمعیت شاغل کشور کاهش محسوسی داشته است

جدول (۲) نتایج نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر طی دو فصل مشابه در سال های ۱۳۹۸-۱۳۹۹

فصل	خوزستان		کشور	
	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۳۹۸
بهار	۱۶,۳	۱۲,۴	۱۰,۹	۹,۸
تابستان	۱۴,۶	۱۵,۳	۱۰,۵	۹,۵
پاییز	۱۴,۵	۱۴,۹	۱۰,۶	۹,۴
زمستان	۱۲,۴	۱۲,۹	۱۰,۶	۹,۷

نمودار (۲) مقایسه نرخ بیکاری استان خوزستان بین دو فصل مشابه طی سال های ۱۳۹۸-۱۳۹۹

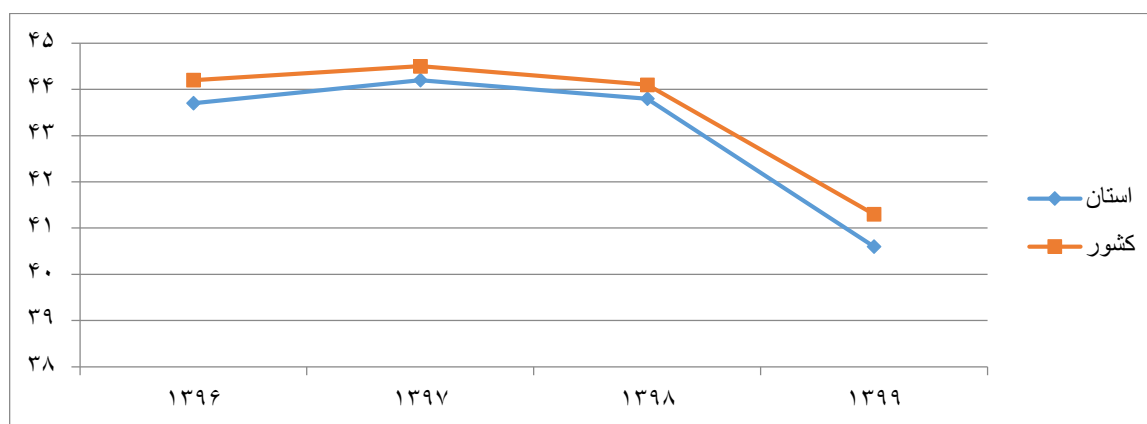
➤ نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر

○ نرخ مشارکت اقتصادی سالانه

بررسی نتایج حاصله نشان دهنده کاهش محسوس نرخ مشارکت اقتصادی در سال ۱۳۹۹ به دلیل بروز و شیوع بیماری کووید در سطح کشور می باشد. کاهش نرخ مشارکت نشان دهنده کاهش جمعیت فعال (بیکار+شاغل) به ازای ثبات جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر به وجود می آید به عبارت دیگر در سال ۱۳۹۹ جمعیت فعال به جمعیت غیر فعال تبدیل شده است. نکته قابل تامل وجود روند مشابه کشور در استان می باشد که در نمودار ۳ به خوبی نشان داده شده است.

جدول (۳) نتایج نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر طی سال های ۱۳۹۹-۱۳۹۶

نرخ مشارکت اقتصادی		سال
کشور	استان	
۴۴,۲	۴۳,۷	۱۳۹۶
۴۴,۵	۴۴,۲	۱۳۹۷
۴۴,۱	۴۳,۸	۱۳۹۸
۴۱,۳	۴۰,۶	۱۳۹۹

نمودار مقایسه نرخ مشارکت اقتصادی استان و کشور طی سالهای ۱۳۹۹-۱۳۹۶

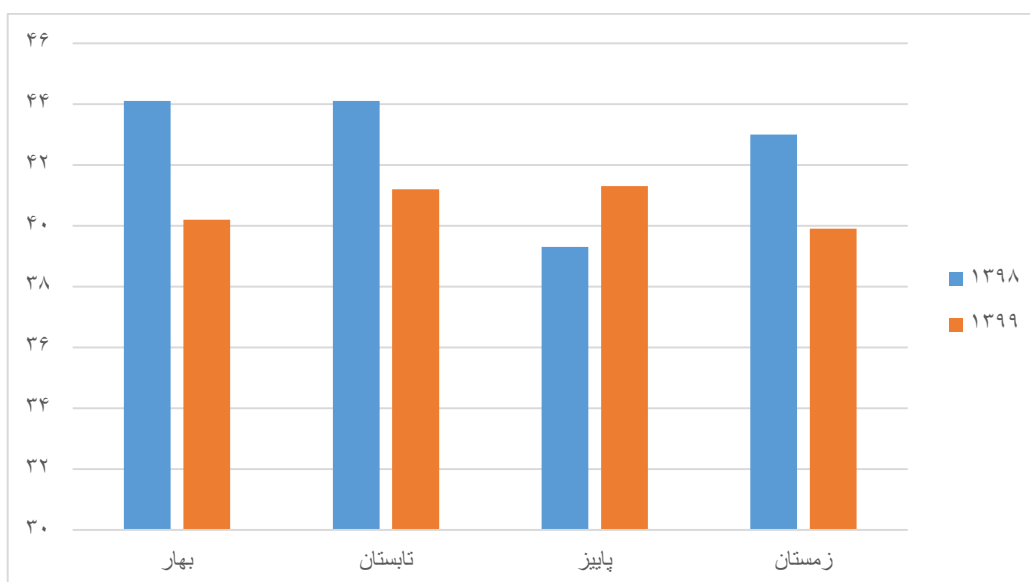
○ نرخ مشارکت اقتصادی فصلی

بررسی نرخ مشارکت اقتصادی (نرخ فعالیت) جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر نشان می دهد که کاهش محسوسی در این شاخص در کل کشور به وجود آمده است، بررسی نرخ مشارکت اقتصادی استان در سال ۱۳۹۹ نسبت به فصل های مشابه در

سال قبل حدود ۳ درصد کاهش داشته است که خود نشان دهنده خروج نیروی کار از بازار کار می باشد، البته همین روند در کشور نیز وجود دارد.

جدول (۴) نتایج نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر طی دو فصل مشابه در سال های ۱۳۹۹-۱۳۹۸

کشور		خوزستان		فصل
۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۳۹۸	
۴۱	۴۴,۷	۴۰,۲	۴۴,۱	بهار
۴۱,۸	۴۴,۹	۴۱,۲	۴۴,۱	تابستان
۴۱,۴	۴۰,۱	۴۱,۳	۳۹,۳	پاییز
۴۰,۹	۴۲,۴	۳۹,۹	۴۳	زمستان

نمودار (۴) مقایسه نرخ مشارکت اقتصادی استان خوزستان بین دو فصل مشابه طی سال های ۱۳۹۹-۱۳۹۸

➤ تعداد بیکاران و خالص افزوده شده جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر

تعداد بیکاران و خالص افزوده آنها یک شاخص سالانه است که تغییرات تعداد بیکاران جمعیت فعال را نشان می دهد. بر اساس نتایج حاصله روند افزایش جمعیت بیکار طی سالهای ۹۷ و ۱۳۹۶ در سالهای ۹۹ و ۱۳۹۹ به روند کاهش تغییر پیدا کرده. البته

لازم به ذکر است روند کاهش جمعیت تعداد بیکار در استان از کشور کمتر بود و به دلیل تغییرات اندک در جمعیت فعال اثرگذاری کمتری بر نرخ بیکاری داشته است.

جدول (۵) نتایج تعداد بیکاران جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر طی سال های ۱۳۹۹-۱۳۹۶

سال	تعداد بیکاران		تعداد بیکاران افزوده شده	
	استان	کشور	استان	کشور
۱۳۹۶	۲۳۰۷۶۸	۳۲۰۶۹۷۰	۳۹۳۰۲	۸۴۷۱
۱۳۹۷	۲۳۷۱۹۷	۳۲۵۴۸۳۱	۶۴۲۹	۴۷۸۶۱
۱۳۹۸	۲۱۹۸۲۱	۲۸۹۳۵۸۸	-۱۷۳۷۶	-۳۶۱۲۴۳
۱۳۹۹	۱۹۷۹۷۴	۲۴۷۴۰۶۳	-۲۱۸۴۷	-۴۱۹۵۲۵

➤ سهم جمعیت دارای اشتغال ناقص زمانی

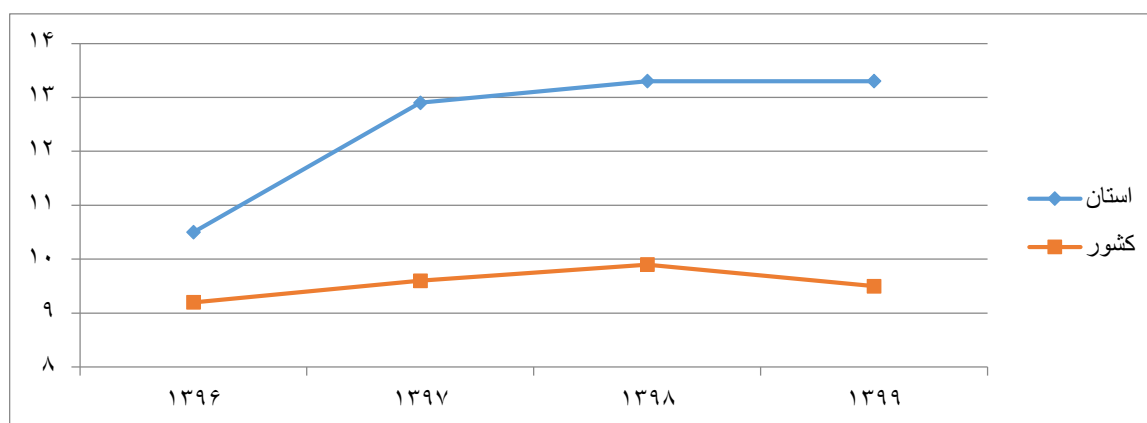
○ سهم جمعیت دارای اشتغال ناقص زمانی سالانه

اشتغال ناقص مفهومی گسترده است که منعکس کننده‌ی استفاده‌ی ناقص از ظرفیت تولید جمعیت شاغل است و شامل موارد ناشی از ضعف سیستم اقتصادی ملی یا محلی هم می‌شود. این مفهوم به موقعیت اشتغال جایگزینی اشاره می‌کند که افراد خواهان و آماده‌ی پیوستن به آن هستند. یکی از جنبه‌های اشتغال ناقص، اشتغال ناقص زمانی است. این نوع اشتغال ناقص به وضعیتی اطلاق می‌شود که ساعات کار فرد شاغل در مقایسه با وضعیت اشتغال دیگری که فرد تمایل و آمادگی پیوستن به آن را دارد، ناکافی است. به‌طور کلی دو رده برای افراد دارای اشتغال ناقص زمانی در نظر گرفته می‌شود که عبارت‌اند از افرادی که معمولاً پاره‌وقت کار می‌کنند و می‌خواهند ساعات بیشتری کار کنند، و افرادی که طی دوره مرجع کمتر از ساعت کار معمول خود کار کرده‌اند. این افراد، به دلیل آن که به میزانی که تمایل دارند کار برایشان فراهم نیست دچار بیکاری نسبی هستند. بر اساس نتایج حاصله روند افزایش این سهم در استان طی دو سال اخیر رشد محسوسی داشته و از متوسط کشور بالاتر رفته است. این افزایش سهم را می‌توان در تغییر ساعات کاری و تغییر در تعداد روز کاری به دلیل شیوع بیماری کرونا جستجو نمود.

جدول (۶) نتایج سهم جمعیت دارای اشتغال ناقص زمانی جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر طی سال های ۱۳۹۶-۱۳۹۹

اشتغال ناقص زمانی		سال
کشور	استان	
۹,۲	۱۰,۵	۱۳۹۶
۹,۶	۱۲,۹	۱۳۹۷
۹,۹	۱۳,۳	۱۳۹۸
۹,۵	۱۳,۳	۱۳۹۹

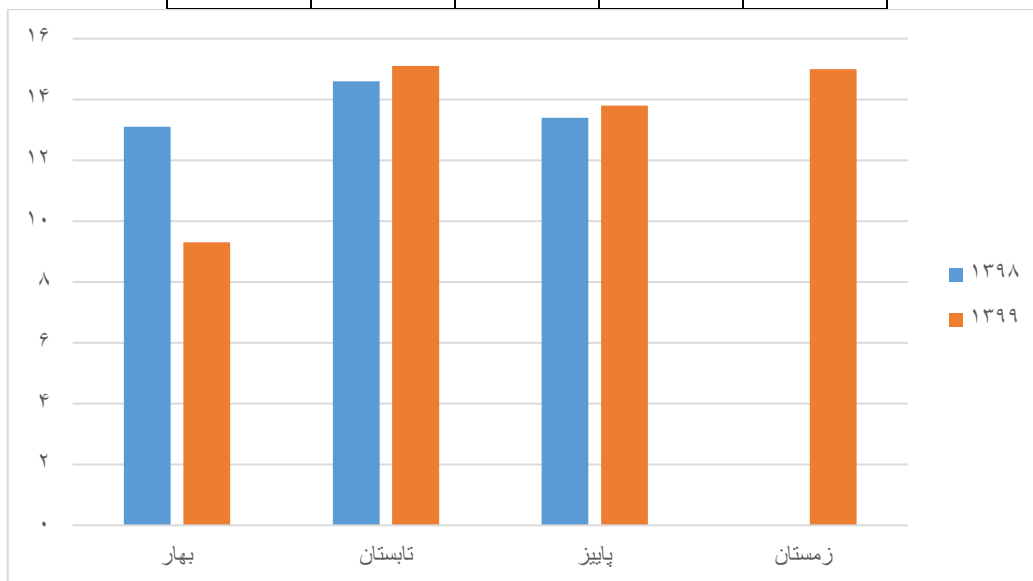
نمودار (۵) مقایسه سهم جمعیت دارای اشتغال ناقص زمانی استان و کشور طی سالهای ۱۳۹۶-۱۳۹۹

○ سهم جمعیت دارای اشتغال ناقص زمانی فصلی

بررسی نتایج جمعیت دارای ساعت کارکرد کمتر از ۴۴ ساعت نشان می دهد که این نرخ در فصل بهار کاهش و سپس در دو فصل متوالی افزایشی بوده است، علت کاهش در فصل بهار را می توان در قرنطینه فصل بهار ۱۳۹۹ و عدم فعالیت مشاغل آزاد، کارگران فصلی، دوره گردان و دستفروشان و در کل مشاغل که پیوند دائمی و رسمی با شغل خود(حقوق بگیران بخش دولتی) ندارند جستجو نمود. از جهت دیگر افزایش سهم اشتغال ناقص زمانی در دو فصل تابستان و پاییز، گویای آن است که جمعیت شاغل در تابستان و پاییز ۱۳۹۹ نسبت به فصل مشابه در سال قبل در طول یک هفته مرجع حجم ساعت کار کمتری انجام داده اند و متوسط ساعات کار هفتگی در دوره مورد بررسی کاهش محسوسی داشته است.

جدول (۷) نتایج سهم جمعیت دارای اشتغال ناقص زمانی جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر طی دو فصل مشابه در سال های ۱۳۹۸-۱۳۹۹

فصل	خوزستان		کشور	
	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۳۹۸
بهار	۱۳,۱	۹,۳	۷,۹	۱۰
تابستان	۱۴,۶	۱۵,۱	۹,۳	۸,۸
پاییز	۱۳,۴	۱۳,۸	۹,۹	۱۰,۵
زمستان	-	۱۵	۱۰,۸	-

نمودار (۶) مقایسه سهم جمعیت دارای اشتغال ناقص زمانی بین دو فصل مشابه طی سال های ۱۳۹۸-۱۳۹۹

➤ تعداد شاغلان در بخش های عمده اقتصادی

○ تعداد شاغلان بخش های اقتصادی سالانه

بررسی نتایج حاصله در جدول ۸ نشان می دهد که بیشترین تعداد شاغلان در بخش خدمات و پس از آن در بخش کشاورزی و صنعت شاغل می باشند. از طرفی لازم به ذکر است بیشتر مردان پس از اشتغال در بخش خدمات در بخش های صنعت و کشاورزی شاغل هستند ولی بیشترین شاغلین پس از بخش خدمات در زنان در بخش های کشاورزی و صنعت می باشد.

جدول (۸) نتایج تعداد شاغلان به تفکیک بخش های عمده اقتصادی طی سال های ۱۳۹۹-۱۳۹۶

سال	شرح	جمعیت اشتغال در بخش				تعداد شاغل
		کشاورزی	صنعت	خدمات	اظهار نشده	
۱۳۹۹	کشور	۴۰۴۲۸۳۲	۷۷۴۸۵۱۵	۱۱۴۶۹۶۴۰	۰	۲۳۲۶۳۰۴۷
	خوزستان	۲۰۵۰۲۵	۳۹۸۸۱۶	۶۲۲۲۸۸	۰	۱۲۲۶۱۲۹
	مرد	۱۶۷۵۴۲	۳۷۰۷۹۲	۵۱۱۳۲۷	۰	۱۰۴۹۶۶۲
	زن	۳۷۴۸۲	۲۸۰۲۴	۱۱۰۹۶۱	۰	۱۷۶۴۶۸
۱۳۹۸	کشور	۴۲۹۲۵۴۱	۷۷۶۶۰۱۷	۱۲۲۱۲۹۰۱	۲۰۵۸	۲۴۲۷۳۵۱۷
	خوزستان	۲۱۷۱۶۶	۳۹۳۴۷۸	۶۸۸۰۲۶	۰	۱۲۹۸۶۷۰
	مرد	۱۶۲۸۳۷	۳۵۸۷۵۵	۵۶۳۹۴۶	۰	۱۰۸۵۵۳۸
	زن	۵۴۳۲۹	۳۴۷۲۳	۱۲۴۰۸۰	۰	۲۱۳۱۳۲
۱۳۹۷	کشور	۴۱۷۶۹۳۵	۷۶۰۴۸۴۸	۱۱۹۴۵۶۵۱	۳۸۶۰	۲۳۷۳۱۲۹۴
	خوزستان	۲۲۷۱۵۶	۳۸۲۱۵۵	۶۶۴۲۹۶	۰	۱۲۷۳۶۰۷
	مرد	۱۷۵۰۵۰	۳۵۵۵۱۰	۵۵۳۴۳۷	۰	۱۰۸۳۹۹۷
	زن	۵۲۱۰۶	۲۶۶۴۴	۱۱۰۸۵۹	۰	۱۸۹۶۰۹
۱۳۹۶	کشور	۴۰۷۲۲۳۴	۷۴۶۴۲۸۷	۱۱۷۵۵۳۴۷	۵۵۱۱	۲۳۲۹۷۳۷۹
	خوزستان	۲۶۴۳۳۲	۳۷۶۳۳۹	۶۹۵۲۲۳	۰	۱۳۳۵۸۹۴
	مرد	۱۸۴۱۴۲	۳۴۸۸۱۱	۵۷۵۷۵۳	۰	۱۱۰۸۷۰۶
	زن	۸۰۱۹۰	۲۷۵۲۸	۱۱۹۴۷۰	۰	۲۲۷۱۸۸

تفاضل تعداد شاغلان طی دوره های چهار ساله نشان می دهد که در سال ۱۳۹۹ نسبت به سال قبل حدود ۷۲۵۴۱ نفر از جمعیت شاغلین کاسته شده که بیشترین تعداد کاهش در بخش خدمات در اثر تعطیلی و از رونق افتادن فعالیت اقتصادی شاغلین این بخش می باشد. همانگونه که نتایج نشان میدهد تعداد شاغلین مرد در بخش صنعت و کشاورزی افزایش بوده ولی به دلیل کاهش شدید شاغلین مرد بخش خدمات و همچنین از بین رفتن مشاغل زنان در تمامی بخش های عمده اقتصادی تعداد شاغلین افزایش یافته است.

جدول (۹) نتایج میزان تفاوت شاغلین بخش های عمده اقتصادی طی سال های ۱۳۹۹-۱۳۹۶

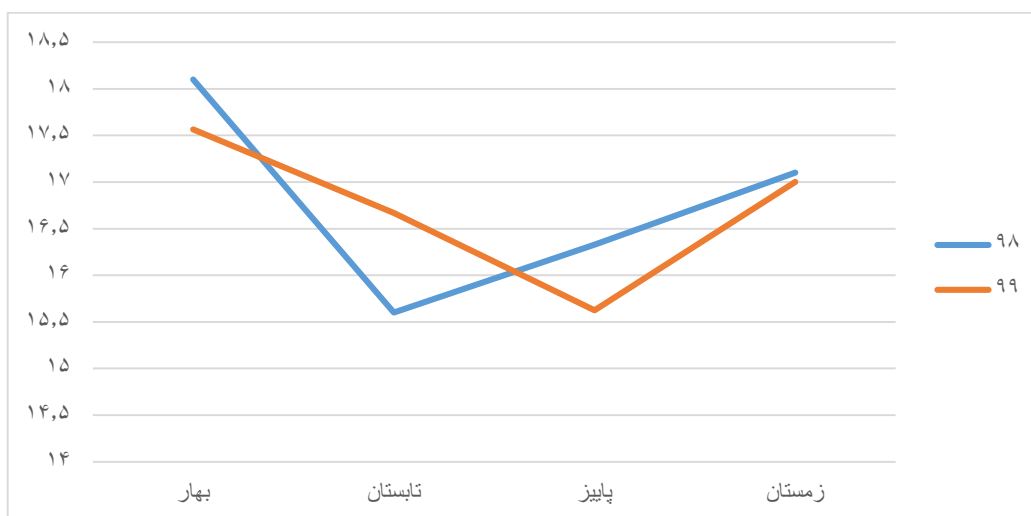
تعداد شاغل	جمعیت اشتغال در بخش				شرح	سال
	اظهارننده	خدمات	صنعت	کشاورزی		
-۱۰۱۰۴۷۰	-۲۰۵۸	-۷۴۳۲۶۱	-۱۷۵۰۲	-۲۴۹۷۰۹	کشور	۹۹-۹۸
-۷۲۵۴۱	۰	-۶۵۷۳۸	۵۳۳۸	-۱۲۱۴۱	خوزستان	
-۳۵۸۷۶	۰	-۵۲۶۱۹	۱۲۰۳۷	۴۷۰۵	مرد	
-۳۶۶۶۴	۰	-۱۳۱۱۹	-۶۶۹۹	-۱۶۸۴۷	زن	
۵۴۲۲۲۳	-۱۸۰۲	۲۶۷۲۵۰	۱۶۱۱۶۹	۱۱۵۶۰۶	کشور	۹۸-۹۷
۲۵۰۶۳	۰	۲۳۷۳۰	۱۱۳۲۳	-۹۹۹۰	خوزستان	
۱۵۴۱	۰	۱۰۵۰۹	۳۲۴۵	-۱۲۲۱۳	مرد	
۲۳۵۲۳	۰	۱۳۲۲۱	۸۰۷۹	۲۲۲۳	زن	
۴۳۳۹۱۵	-۱۶۵۱	۱۹۰۳۰۴	۱۴۰۵۶۱	۱۰۴۷۰۱	کشور	۹۷-۹۶
-۶۲۲۸۷	۰	-۳۰۹۲۷	۵۸۱۶	-۳۷۱۷۶	خوزستان	
-۲۴۷۰۹	۰	-۲۲۳۱۶	۶۶۹۹	-۹۰۹۲	مرد	
-۳۷۵۷۹	۰	-۸۶۱۱	-۸۸۴	-۲۸۰۸۴	زن	

○ سهم اشتغال در بخش های عمده فعالیت به تفکیک فصل

بررسی نتایج سهم اشتغال در گروه های عمده فعالیت طی فصول سال ۱۳۹۸-۱۳۹۹ نشان می دهد که کاهش اشتغال کارگران فصلی در بخش کشاورزی و ارائه دهندگان خدمت و فروشندگان در بخش خدمات موجب افزایش سهم بخش صنعت در فصل بهار گردیده است که در طی دو فصل بعدی بخش کشاورزی توانسته سهم خود را باز گرفته و کاهش بیشتری در سهم بخش خدمات به وجود بیاورد... لازم به ذکر است کاهش نرخ مشارکت با در نظر گرفتن سهم بخش های عمده فعالیت بیانگر خروج نیروی کار از بخش خدمات می باشد.

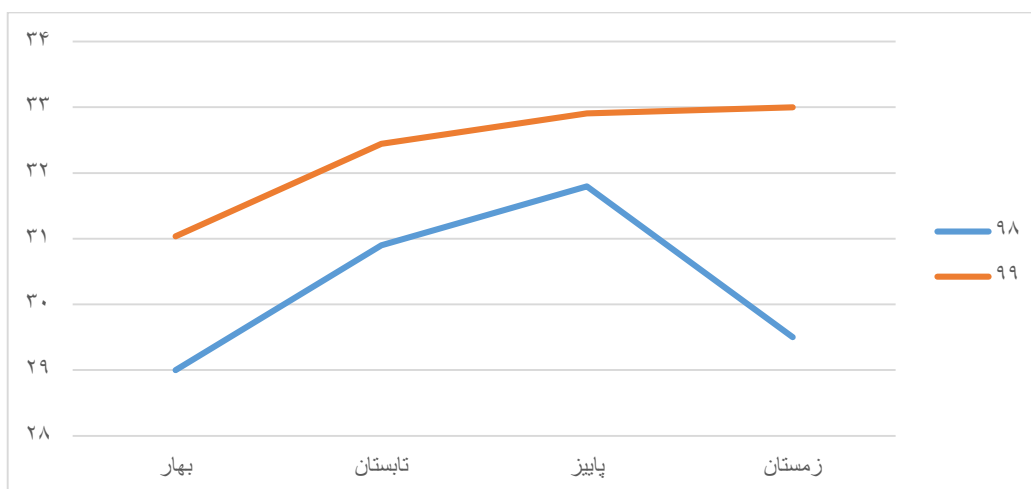
جدول (۱۰) نتایج سهم اشتغال در بخش های عمده فعالیت جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر طی دو فصل مشابه در سال های ۱۳۹۸-۱۳۹۹

فصل	۱۳۹۸			۱۳۹۹		
	خدمات	صنعت	کشاورزی	خدمات	صنعت	کشاورزی
بهار	۵۲,۹	۲۹	۱۸,۱	۵۱,۴	۳۱,۰	۱۷,۶
تابستان	۵۳,۶	۳۰,۹	۱۵,۶	۵۰,۹	۳۲,۴	۱۶,۷
پاییز	۵۱,۹	۳۱,۸	۱۶,۳	۵۱,۵	۳۲,۹	۱۵,۶
زمستان	۵۳,۴	۲۹,۵	۱۷,۱	۴۹,۲	۳۳,۷	۱۷

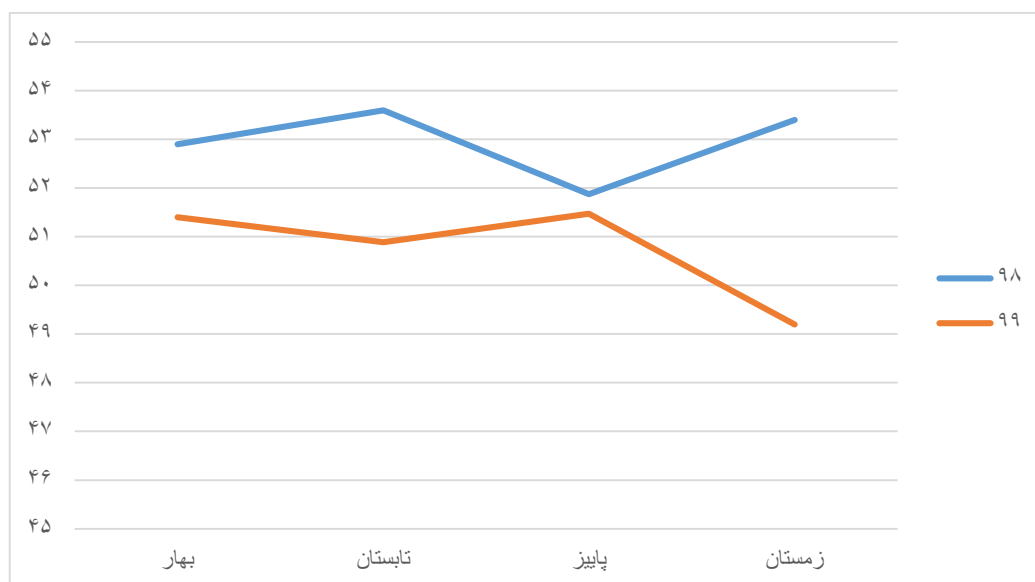
نمودار (۷) مقایسه سهم اشتغال بخش کشاورزی بین دو فصل مشابه طی سال های ۱۳۹۸-۱۳۹۹

نمودار ۷ کاهش سهم بخش کشاورزی طی فصول مختلف مورد بررسی را نشان می دهد که همانگونه در نمودار ۵ نیز مشاهده می شود بخش صنعت این کاهش را با افزایش حدود دو درصدی خود جبران نموده است.

نمودار (۸) مقایسه سهم اشتغال بخش صنعت بین دو فصل مشابه طی سال های ۱۳۹۸-۱۳۹۹

نمودار شماره ۸ سهم اشتغال در بخش صنعت را نشان می دهد که می توان بر اساس نتایج فوق اعلام داشت تعداد شاغلین این بخش برخلاف سال گذشته در تمامی فصول روند افزایشی داشته و تعداد شاغلین بیشتری را شامل شده است.

نمودار(۹) مقایسه سهم اشتغال بخش خدمات بین دو فصل مشابه طی سال های ۱۳۹۸-۱۳۹۹

نمودار شماره ۹ سهم اشتغال در بخش خدمات طی دو سال ۱۳۹۸-۱۳۹۹ نشان می دهد که بر این اساس کاهش محسوسی طی فصول مختلف در این بخش مشاهده شده است که در بخش تعداد شاغلین نیز این حالت مشاهده گردید.

➤ تعداد شاغلان بکار گرفته شده در بخش عمومی و خصوصی

○ تعداد شاغلان بکار گرفته شده سالانه

نتایج حاصله نشان می دهد درصد تعداد شاغلان در بخش های خصوصی و دولتی استان و کشور در یک محدوده می باشند ولی بیشترین تعداد کاهش در شاغلین مرد در بخش عمومی و در بخش زنان در بخش خصوصی طی سال ۱۳۹۹ به وجود آمده است. بررسی سالیانه تغییرات تعداد شاغلین نشان دهنده افزایش تعداد شاغلان بخش خصوصی خصوصا در سال ۱۳۹۸ می باشد.

جدول (۱۱) نتایج تعداد شاغلان به کار گرفته شده در بخش دولتی و خصوصی طی سال های ۱۳۹۶-۱۳۹۹

سال	شرح	خصوصی	عمومی	تعداد شاغل
۱۳۹۹	کشور	۱۹۸۰۳۸۴۲	۳۴۵۹۲۰۵	۲۳۲۶۳۰۴۷
	خوزستان	۱۰۴۰۷۸۹	۱۸۵۳۴۰	۱۲۲۶۱۲۹
	مرد	۹۱۹۴۱۳	۱۳۰۲۴۹	۱۰۴۹۶۶۲
	زن	۱۲۱۳۷۷	۵۵۰۹۱	۱۷۶۴۶۸
۱۳۹۸	کشور	۲۰۶۸۳۶۰۱	۳۵۸۹۹۱۶	۲۴۲۷۳۵۱۷
	خوزستان	۱۰۹۲۳۸۶	۲۰۶۲۸۴	۱۲۹۸۶۶۹,۹
	مرد	۹۳۴۴۰۷	۱۵۱۱۳۰	۱۰۸۵۵۳۷,۸
	زن	۱۵۷۹۷۹	۵۵۱۵۳	۲۱۳۱۳۲,۱۷
۱۳۹۷	کشور	۲۰۰۳۱۶۹۰	۳۶۹۹۶۰۴	۲۳۷۳۱۲۹۴
	خوزستان	۱۰۵۸۱۷۹	۲۱۵۴۲۸	۱۲۷۳۶۰۷
	مرد	۹۳۱۵۰۴	۱۶۲۴۹۳	۱۰۸۳۹۹۷
	زن	۱۳۶۶۷۵	۵۲۹۳۴	۱۸۹۶۰۹
۱۳۹۶	کشور	۱۹۵۶۱۶۹۰	۳۷۳۵۶۹۱	۲۳۲۹۷۳۸۱
	خوزستان	۱۰۸۰۶۷۳	۲۵۵۲۲۲	۱۳۳۵۸۹۵
	مرد	۹۱۰۴۶۷	۱۹۸۲۳۹	۱۱۰۸۷۰۶
	زن	۱۷۰۲۰۵	۵۶۹۸۳	۲۲۷۱۸۸

جدول (۱۲) نتایج میزان تفاوت شاغلین بکار گرفته شده در بخش خصوصی و دولتی طی سال های ۱۳۹۶-۱۳۹۹

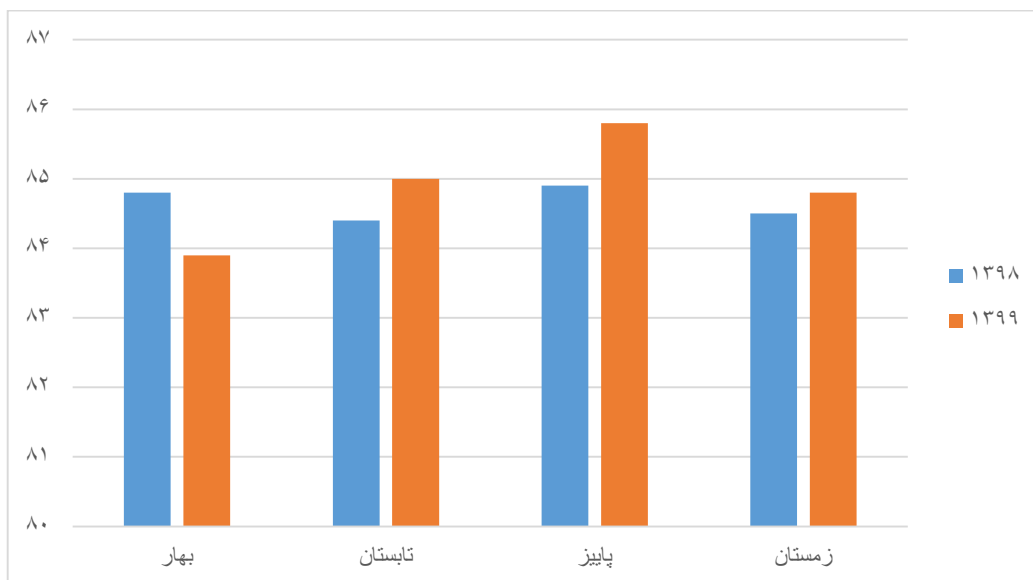
سال	شرح	خصوصی	عمومی	تعداد شاغل
۹۹-۹۸	کشور	-۸۷۹۷۵۹	-۱۳۰۷۱۱	-۱۰۱۰۴۷۰
	خوزستان	-۵۱۵۹۷	-۲۰۹۴۴	-۷۲۵۴۱
	مرد	-۱۴۹۹۴	-۲۰۸۸۱	-۳۵۸۷۶
	زن	-۳۶۶۰۲	-۶۲	-۳۶۶۶۴
۹۸-۹۷	کشور	۶۵۱۹۱۱	-۱۰۹۶۸۸	۵۴۲۲۲۳
	خوزستان	۳۴۲۰۷	-۹۱۴۴	۲۵۰۶۲
	مرد	۱۲۹۰۳	-۱۱۳۶۳	۱۵۴۰
	زن	۲۱۳۰۴	۲۲۱۹	۲۳۵۲۳
۹۷-۹۶	کشور	۴۷۰۰۰۰	-۳۶۰۸۷	۴۳۳۹۱۳
	خوزستان	-۲۲۴۹۴	-۳۹۷۹۴	-۶۲۲۸۸
	مرد	۱۱۰۳۷	-۳۵۷۴۶	-۲۴۷۰۹
	زن	-۳۳۵۳۰	-۴۰۴۹	-۳۷۵۷۹

○ سهم اشتغال در بخش خصوصی فصلی

بررسی سهم اشتغال در بخش خصوصی طی فصول مختلف ۱۳۹۸ تا ۱۳۹۹ نشان می‌دهد بیماری کووید ۱۹ تغییرات خاصی در درصد اشتغال در بخش خصوصی و دولتی به وجود نیاورده است. نتیجه حاصله را می‌توان در تعطیلی موقت فعالیت‌ها و دورکاری (در بخش دولتی و خصوصی) و تغییر در روش کسب و کار (فروش کالا و خدمات در فضای مجازی) جستجو نمود.

جدول (۱۳) نتایج سهم اشتغال در بخش خصوصی جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر طی دو فصل مشابه در سال‌های ۱۳۹۸-۱۳۹۹

فصل	خوزستان		کشور	
	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۳۹۸
بهار	۸۴,۸	۸۳,۷	۸۴,۶	۸۲,۷
تابستان	۸۴,۴	۸۵,۶	۸۵,۶	۸۵,۶
پاییز	۸۴,۹	۸۵,۸	۸۵,۴	۸۵,۶
زمستان	۸۴,۵	۸۴,۸	۸۴,۹	۸۴,۹

نمودار (۱۰) مقایسه اشتغال در بخش خصوصی بین دو فصل مشابه طی سال‌های ۱۳۹۸-۱۳۹۹

➤ بیکاران با سواد جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر برحسب مدرک تحصیلی در سال ۱۳۹۸

به دلیل عدم ارائه کامل نتایج تفصیلی نیروی کار ۱۳۹۹ از طرف مرکز آمار و به منظور بررسی وضع سواد بیکاران در جستجوی کار درصد بیکاران با سواد برحسب دوره یا مدرک سال ۱۳۹۸ در قالب جدول زیر ارائه گردید. نتایج حاصله نشان می دهد که بیشترین تعداد بیکاران با سواد در بخش مردان با حدود ۱۴۵ هزار نفر تقریباً دو برابر زنان بیکار با سواد با حدود ۷۰ هزار نفر در استان می باشد. نکته قابل تامل بیکاری حدود ۲۷ درصدی مردان با سواد با مدرک دیپلم و ۲۶ درصدی با مدرک سیکل می باشد ولی در بخش زنان ۵۵ درصد از بیکاران با سواد دارای مدرک لیسانس می باشند.

جدول (۱۴) جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر بیکار با سواد برحسب دوره یا مدرک تحصیلی به تفکیک جنس در سال ۱۳۹۸

واحد	جنس و استان	کل	ابتدایی /سوادآموزی	راهنمایی /متوسطه ۱	متوسطه /متوسطه ۲	دیپلم /پیش دانشگاهی	کاردانی /فوق دیپلم	کارشناسی /لیسانس	فوق لیسانس وبالاتر	اظهارنشده ونامشخص
تعداد	کشور	۲۸۳۶۷۱۷	۳۱۷۱۷۱	۴۸۹۲۸۶	۹۰۴۴	۷۱۴۵۴۲	۲۰۵۲۲۴	۸۳۳۹۲۷	۲۶۷۱۸۱	۳۴۱
	خوزستان	۲۱۵۷۸۹	۲۹۴۶۳	۴۱۰۷۹	۲۲۲	۵۰۹۲۹	۲۳۰۱۳	۶۰۴۱۰	۱۰۶۷۴	۰
	مرد	۱۴۵۳۷۸	۲۷۸۳۴	۳۷۸۴۶	۱۶۷	۳۹۲۴۷	۱۴۴۱۱	۲۱۴۷۶	۴۳۹۷	۰
	زن	۷۰۴۱۱	۱۶۲۹	۳۲۳۳	۵۵	۱۱۶۸۲	۸۶۰۲	۳۸۹۳۴	۶۲۷۶	۰
درصد	کشور	۱۰۰	۱۱	۱۷	۰	۲۵	۷	۲۹	۹	۰
	خوزستان	۱۰۰	۱۴	۱۹	۰	۲۴	۱۱	۲۸	۵	۰
	مرد	۱۰۰	۱۹	۲۶	۰	۲۷	۱۰	۱۵	۳	۰
	زن	۱۰۰	۲	۵	۰	۱۷	۱۲	۵۵	۹	۰

➤ جمع بندی

برآیند کلی طرح نیروی کار در استان نشان داد که بیماری کووید - ۱۹ اثر مستقیمی بر میزان اشتغال و بیکاری در استان خوزستان داشته است. نرخ بیکاری از نسبت جمعیت افراد بیکار به جمعیت افراد فعال جامعه در نظر گرفته می شود و می توان روند نزولی بودن نرخ بیکاری را به علت افزایش میزان اشتغال یا کاهش میزان مشارکت نیروی فعال دانست. به عبارت دیگر در صورت خروج افراد از بازار کار برای نرخ بیکاری کاهش ثبت خواهد شد. اتفاقی که در بازار کار استان و ایران رخ داده آن است که در سال ۱۳۹۹ افراد فعال زیادی از بازار کار خارج شده اند و این روند در کاهش میزان مشارکت

مشخص است. در نتیجه اصلی ترین دلیل کاهش نرخ بیکاری کاهش نیروی فعال جامعه بوده است. بنابراین علت کاهش ۰,۶ درصدی نرخ بیکاری را می توان در کاهش ۳,۲ نرخ مشارکت که بیانگر تعداد افراد فعال جامعه می باشد جستجو نمود. براساس نتایج حاصله حدود ۲۱۸۰۰ نفر از بیکاران استان در سال ۱۳۹۹ کاسته شده است ولی باید نظر داشت که حدود ۷۲۵۰۰ شغل نیز در سال جاری از بین رفته و به تبع آن افرادی که در آن شغلها مشغول بوده‌اند نیز بیکار شده‌اند. در واقع در سال ۱۳۹۹ نسبت به سال ۱۳۹۸ تعداد ۹۴۳۸۰ نفر از جمعیت فعال استان خارج شده اند که موجب گردیده نرخ مشارکت استان حدود ۳,۲ درصد کاهش یابد، به عبارت دیگر در یک سال اخیر بسیاری از افراد از بازار کار فعال خارج شده‌اند. این افراد احتمالاً به سمت فعالیت‌های سفته بازانه روی آورده‌اند یا فرصت‌های شغلی مناسب آنها از بین رفته است. البته باید در نظر داشت بیشترین تعداد مرگ شغل و کمترین نرخ مشارکت در فصل بهار رخ داده است و با گذر زمان و بازگشت مردم به زندگی عادی، اثر کرونا بر زندگی و بازارها در حال کاهش است.

نکته دیگر قابل تامل افزایش نرخ سهم اشتغال ناقص زمانی در استان نسبت کشور است که بررسی سهم اشتغال ناقص نشان می‌دهد که حدود ۱۳,۵ درصد جمعیت شاغل، دارای اشتغال ناقص بوده‌اند. افرادی دارای اشتغال ناقص هستند که در هفته کمتر از ۴۴ ساعت کار کنند و خواهان و آماده برای انجام کار اضافی باشند. کمی ساعات کاری برای اشتغال ناقص به دلایل اقتصادی مانند رکود کاری، پیدا نکردن کار با ساعت کار بیشتر، قرار داشتن در فصل غیر کاری و... رخ داده است.

با بررسی تعداد شاغلین بخش‌های عمده اقتصادی می توان اعلام داشت بیشترین تعداد و درصد مشاغل از بین رفته در بخش خدمات و خصوصاً در بین زنان شاغل در این بخش بوده است. از حدود ۷۲۵۰۰ کل مشاغل از بین رفته بخش خدمات با ۶۵۷۳۸ شغل بیشترین میزان تاثیر پذیری را از بیماری کرونا و رکود اقتصادی داشته است، از طرف دیگر بخش صنعت توانسته عملکرد مثبتی در سال گذشته داشته باشد و ۵۳۳۸ شغل به شاغلین این بخش افزوده شده است که بیشتر این شاغل در اختیار مردان قرار گرفته است. همچنین در بخش کشاورزی ۱۲۱۴۱ شغل از بین رفته که بیشترین تاثیر پذیری را زنان شاغل در این بخش داشته اند. لازم به ذکر است از کل شاغلین ۵۱۵۹۷ شغل در بخش خصوصی از بین رفته است و از این تعداد حدود ۳۶۶۰۰ شغل در اختیار زنان شاغل در این بخش بوده است.